

Dr. Rosta István tudománytörténész munkássága
Elhangzott: 2022. január 10-én

1946. október 12-én született Kaposváron. Pécssett érettségizett kitűnő minősítéssel. Három egyetemi diplomáját 1970-ben és az azt követő években a Budapesti Műszaki Egyetemen kapta. Doktorátusait a Debreceni Tudományegyetemen (bölcészettudományi egyetemi doktori cím), az Eötvös Lóránd Tudományegyetemen (történelemtudományi PhD) és a Budapesti Műszaki Egyetemen (tudomány- és technikatörténeti PhD) szerezte. Ez utóbbi egyetemen habilitált szintén tudomány- és technikatörténetből. Pedagógiai diplomájának megszerzése során erősödött meg benne a vonzódása a reáliák és a humaniorák összhangjának keresésére. Ehhez gondolta jó lehetőségnek a tudománytörténet (benne a természettudományok és a műszaki tudományok, valamint a technika történetének) művelését is.

1997-ben a történelemtudomány kandidátusa lett. Segítette, minősítette PhD értekezések készítőit és a habilitációra jelentkezőket. 12 kötet könyve, 250 publikációja jelent meg. Egyetemen kívüli (pl. konferencia) előadásainak száma 130. Munkáira hivatkoztak itthon és külföldön.

A felsőoktatásban 1972 óta tanít. Politikai pártnak sohasem volt tagja, és jelenleg is pártonkívüli. Vezetői megbízásokat a rendszerváltoztatás után kapott. (Tanszéki csoportvezető, tanszékvezető, intézetigazgató, főigazgató-helyettes és főigazgató.) 2005-től a Kaposvári Egyetem egyetemi tanára, 2013-tól nyugdíjas és professor emeritus. (1978-tól Kaposváron, a Tanítóképző Főiskolán oktatott. A felsőoktatási integrációval lett a jogutód intézmény, a Kaposvári Egyetem oktatója.) Évtizede tanít tudománytörténetet a Veszprémi Érseki Hittudományi Főiskolán. Ugyancsak tudománytörténetet oktatott a Pécsi Hittudományi Főiskolán is. Feldolgozta az egyház alapvető szerepét a tudományok művelésében és fejlesztésében.

Előadásokat tart az Ars Sacra rendezvényeken, szervezője és előadója a „Hit – kultúra - tudomány” templomi előadás-sorozatnak. Egyházközségében 20 éve képviselőtestületi tag, 10 év óta elnökhelyettes. Munkásságát pozitívan ítélték meg a Széchenyi Professzori Ösztöndíj (1998) és a Szent-Györgyi Albert-díj (2002) elnyerésekor.

Tagja a Magyar Tudományos Akadémia Köztisztületének és a Professzorok Batthyány Körének, 2001-től elnöke a Somogyi Tudósklubnak. Alapító elnöke volt a Keresztény Értelmiségiek Szövetsége Kaposvári Csoportjának. Kuratóriumi elnöke Kaposváron a Tudományos Életért Közalapítványnak, elnöke a Kaposvár Polgáriért Egyesületnek. A Pécsi Akadémiai Bizottságban elnöke a Tudomány- és Technikatörténeti Munkabizottságnak, amely a kezdeményezésére jött létre. Tudományos munkásságáért 1989/90 után kapta a következő díjakat: Szent-Györgyi Albert-díj, Eötvös József-díj, Kaposvári Egyetem Életmű-díja, Kaposvár Városért – díj, Kaposvár Városért Aranygyűrű, Somogy Megyei Prima Primiissima-díj. 2019-ben Kaposvár Megyei Jogú Város díszpolgára lett.

Egyházi házasságban él Dr. Horváth Ilonával, aki jelenleg is praktizáló általános orvos és szemész szakfőorvos. István fiuk közgazdász és jogász, aki jogi doktorátusát a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Jog és Államtudományi Karán szerezte. Unokáik: Dorka 2016-ban, István 2018-ban született.

Budapest, 2020. február 3.

Kellermayer Miklós
Fröhlich Ida